

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! basisschool Het Plantijntje Borgerhout te BORGERHOUT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	554
Instelling	GO! basisschool Het Plantijntje Borgerhout
Directeur	Natasja VANDERZEYPEN
Adres	Plantin en Moretuslei 163 - 2140 BORGERHOUT
Telefoon	03-235.36.90
Fax	03-272.16.53
E-mail	directie.plantijntje@antigon.be
Bestuur van de instelling	Scholengroep 1 Antwerpen Antigon
Adres	Thonetlaan 106_A - 2050 Antwerpen
Scholengemeenschap	Ant1gon
Adres	Plantin en Moretuslei 163 - 2140 Borgerhout
CLB	GO! CLB Antwerpen
Adres	Berchemstadionstraat 1 - 2600 BERCHEM
Dagen van het opvolgingsbezoek	21-09-2015
Einddatum van het opvolgingsbezoek	21-09-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	02-10-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Ilse DE VOLDER
Teamleden	Marianne D'HEER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: Nederlands.....	4
3.2 Lager onderwijs: muzische vorming	6
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 28-11-2011 tot 01-12-2011 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-09-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de lagere afdeling slaagt erin om met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate te bereiken. Het team baseert zich op de decretale eindtermen en de verwachtingen van het leerplan van het GO!. Leerkrachten hebben ruime aandacht voor differentiatie en remediëring. De zorgondersteuning biedt daarbij een effectieve meerwaarde.

Kwaliteitszorg	Sinds september 2012 wijzigde het algemeen beleid van de school. Op
Leiderschap	systematische en gefaseerde wijze investeerde de nieuwe directeur samen met
Visieontwikkeling	een kernteam in een verbetertraject. De pedagogische begeleidingsdienst speelde hierbij een ondersteunende rol. Het team groeit in haar gezamenlijke doelgerichtheid door de gerichte aandacht voor visieontwikkeling en professionalisering.
	Op schoolniveau gebeurt een grondige analyse van de outputgegevens met terugkoppeling naar het team. Vanuit die kwaliteitszorg optimaliseert de lagere afdeling haar onderwijsaanbod voor Nederlands met gerichte acties.
	Door professionalisering van de leerkrachten en door de bereidheid van het team om te leren van en met elkaar krijgen de leerlingen in toenemende mate kansen om actief te leren. De organisatie van structurele overlegmomenten geeft het team voldoende kansen krijgen om succeservaringen met elkaar te delen. Maar leren van en met elkaar om een opbouwende lijn te stroomlijnen doorheen de basisschool heeft zeker nog groeikansen.
Curriculum	Het leerplan Nederlands vormt het uitgangspunt om een onderwijsaanbod te creëren dat tegemoet komt aan de specifieke, talige onderwijsbehoeften van de diverse schoolpopulatie. Om hun onderwijsdoelstellingen naar de praktijk te vertalen, steunen de leerkrachten op onderwijsleerpakketten.
Onderwijsaanbod	Op planmatige wijze investeren de leerkrachten in een evenwichtig en volledig aanbod.
<i>Referentiekader</i>	Vanuit een doorgedreven analyse van de leerlingenresultaten op schoolniveau van methodegebonden en methodeonafhankelijke toetsen gebeuren
<i>Planning</i>	doelgerichte bijstellingen die de leerprestaties van de leerlingen verhogen. De efficiënte aanpak van het leesonderwijs is daarvan een duidelijk voorbeeld. Naast
<i>Evenwichtig en volledig</i>	betere prestaties voor technisch en begrijpend lezen leidt die aanpak eveneens tot meer leesplezier.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Alle domeinen voor Nederlands krijgen in toenemende mate gerichte aandacht. Voor de domeinen spreken en luisteren baseren de leerkrachten zich op een specifieke aanpak waarvan de verdere toepassing en de verankering zich nog in een ontwikkelingstraject bevindt. Ook de aandacht voor creatief schrijven en de verticale opbouw van strategieën voor begrijpend lezen kunnen nog groeien. Een nauwgezette verdere opvolging van de klaspraktijk en met meer aandacht voor de onderlinge afstemming tussen de leerjaren blijven hiervoor noodzakelijk.

De school zette een traject op om de woordenschatontwikkeling van alle leerlingen te optimaliseren en steunde hierbij op de expertise van de leerkrachten anderstalige nieuwkomers (AN). Dit proces leidde tot een gelijkgerichte woordenschatdidactiek in alle klassen.

Anderstalige nieuwkomers (AN) krijgen in de onthaalklas op een gefaseerde manier een taalbad dat gericht is op sociale integratie. De school kan de wisselwerking tussen het onderwijsaanbod in de AN-klas met de reguliere klaspraktijk nog optimaliseren. De meeste klasleerkrachten hebben weinig voeling met het onderwijsaanbod op leerlingniveau dat in de AN-klas gegeven wordt, waardoor de afstemming van het onderwijsaanbod veeleer beperkt blijft.

Op klasniveau gebruiken de leerkrachten verschillende werkvormen. De doeltreffendheid van de gekozen werkvormen blijft sterk leerkrachtafhankelijk. Op schoolniveau leidt dit nog niet tot een doorgaande lijn met een verticale opbouw, die onderbouwd is vanuit duidelijke afspraken.

Materieel beheer

Uitrusting

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

Het team van de lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen die de onderwijspraktijk ondersteunen.

Afspraken om strategieën te visualiseren en te systematiseren kunnen nog groeien. Ook de doelgerichte aanwending van computers om anderstalige leerlingen klasintern een passend onderwijsaanbod aan te bieden, heeft nog groeikansen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

Binnen de ruime inhaalbeweging die het team maakte, bleef vooralsnog weinig tijd over om een gezamenlijk gedragen visie op de evaluatie- en rapporteringspraktijk te ontwikkelen. Alle leerkrachten zijn zich hiervan bewust en geven aan dat dit op korte termijn een essentiële prioriteit is.

Het inspirerend leiderschap waarover de school momenteel beschikt, het engagement van het zorgteam en de bereidheid van de leerkrachten bieden voldoende garanties dat het team haar werking verder zal optimaliseren.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

Mede door een doelgerichte aandacht voor gevarieerde werkvormen slagen leerkrachten er meer en meer in om effectief en efficiënt te differentiëren en te remediëren. Ze kunnen hiervoor een beroep doen op klasinterne of klasexterne ondersteuning. De lagere afdeling organiseert voor het domein lezen klasdoorbrekende niveaugroepen.

In toenemende mate evolueert de leerbegeleiding van een sterk remediërende benadering naar een preventieve aanpak. Door het structurele zorgoverleg doen leerkrachten meer en meer een beroep op vraaggestuurde zorgondersteuning voor pre-teaching. Die aanpak bevordert zowel het schools welbevinden als het leerrendement van de leerlingen.

3.2 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De leerkrachten bereiken met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor muzische vorming. Ze hebben expliciete aandacht voor alle domeinen van het leergebied. Door het gebruik van diverse werkvormen van actief, interactief en coöperatief leren slagen de meeste leerkrachten er in toenemende mate in om een stimulerend pedagogisch klimaat te creëren waar de muzische talenten van de leerlingen ruime kansen krijgen.

Kwaliteitszorg Leiderschap Visieontwikkeling

De school doorliep een verbetertraject voor muzische vorming om haar onderwijsleeraanbod structureel te optimaliseren. Hiervoor kreeg het team externe ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Met gerichte professionalisering verworven de leerkrachten de kennis van de actuele referentiekaders voor muzische vorming. Geleidelijk ontwikkelt het team een schooleigen visie voor muzische vorming. De concretisering van die visie binnen de klaspraktijk bevindt zich in een groeiproces. De school straalt meer en meer een muzische sfeer uit waar kinderen hun muzische talenten kunnen exploreren. De structurele overlegmomenten bieden ook voor muzische vorming een meerwaarde om succeservaringen met elkaar te delen. Maar leren van en met elkaar om een opbouwende lijn te stroomlijnen doorheen de basisschool heeft zeker nog groeikansen. Ook functioneringsgesprekken grijpt de directeur aan om samen met de leerkrachten te zoeken naar gerichte professionalisering voor het leergebied muzische vorming. Zo nemen verschillende leerkrachten deel aan een uitwisselingsproject met een academie. Leerkrachten geven aan dat ze die professionalisering op muzisch vlak als zeer inspirerend ervaren.

Curriculum Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

De leerkrachten investeren via een planningstool in het realiseren van een onderwijsaanbod dat in overeenstemming is met de eindtermen muzische vorming en de leerplannen van het GO! Zij zoeken naar meer evenwicht in het muzisch aanbod voor de verschillende domeinen. Als inspiratiebron baseren zij zich op onderwijsleerpakketten. De muzische bouwstenen aangereikt uit een van die pakketten dient als leidraad om een breed aanbod te garanderen waarbij er aandacht is voor alle domeinen.

Uit de onderwijspraktijk blijkt dat een meer geïntegreerde muzische benadering vanuit de verschillende domeinen nog kan groeien. Ook de verticale afstemming van het onderwijsaanbod tussen de verschillende leerjaren bevindt zich nog in een ontwikkelingsproces. Leerkrachten investeren wel al gericht in de horizontale samenhang van het onderwijsaanbod voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Op klasniveau visualiseren de leerkrachten het aanbod met kijkwijzers aan de leerlingen.

Door de introductie van meer gevarieerde werkvormen krijgen leerlingen kansen om van en met elkaar te leren. Op schoolniveau zijn de actieve werkvormen nog weinig gradueel opgebouwd. De doorgaande lijn tussen de verschillende leerjaren is in de klaspraktijk nog weinig transparant.

De verschillende waardevolle aanzetten bieden voldoende vertrouwen, opdat het team ook in de toekomst met eenzelfde ontwikkelingsdynamiek, dit ontwikkelingsproces zal verder zetten.

Materieel beheer	De leerkrachten beschikken over voldoende materialen om de muzische activiteiten te realiseren. Tevens beschikt de school over een ruime infrastructuur waardoor de leerkrachten muzische activiteiten in aparte lokalen kunnen organiseren.
Uitrusting	
Evaluatie	Zoals voor het leergebied Nederlands beschikt het team nog niet over een gezamenlijke visie op de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Toch realiseren een aantal leerkrachten al diverse waardevolle aanzetten. Zo voorzien sommigen in gerichte reflectiemomenten met de klasgroep of met de leerling(en).
Evaluatiepraktijk	
Begeleiding	De leerlingen krijgen vele kansen om hun muzische talenten te ontdekken en te tonen aan elkaar, aan hun ouders, ... wat het geloof in hun eigen kunnen bevordert.
Leerbegeleiding	Verschillende leerkrachten ondersteunen leerlingen via procesbegeleiding bij de realisatie van de muzische activiteiten. Sommige leerkrachten voorzien in doelgerichte visuele ondersteuning om de talige instructies te verduidelijken.
	In sommige klasgroepen overweegt nog een sterk leerkrachtgestuurde aanpak, wat leidt tot drukke klasgroepen tijdens muzische activiteiten. In een aantal klasgroepen slagen de leerlingen al veel beter in zelfsturing tijdens muzische activiteiten. De optimalisering van het klasmanagement kan het rendement van de muzische activiteiten nog bevorderen. Uit de klaspraktijk blijkt dat de handelingsbekwaamheid van het team hiervoor verschilt.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ilse DE VOLDER de inspecteur-verslaggever	Natasja VANDERZEYPEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	